

Modül (kalan) işleci

→ bölümünden kalan

→ yüzde (%) sembolü

```
1 >>> bolum = 7 / 3
2 >>> print bolum
3 2
4 >>> kalan = 7 % 3
5 >>> print kalan
6 1
```

Modül (kalan) işleci

→ iki sayının birbirine tam bölünüp bölünemediğini bu şekilde sınavabiliriz

```
1 def is_divisible(x, y):  
2     return x % y == 0
```

Modül (kalan) işleci

→ sayının en sağ basamağındaki rakam veya rakamları elde edebiliriz

```
1 >>> x = 123
2 >>> x % 10
3 3
4 >>> x % 100
5 23
6 >>> _ % 10
7 3
```

boolean değerler ve deyimler

- bool: yanlış/doğru
- Boolean Cebrinin yaratıcısı George Boolean'dan
- Bool cebri, modern bilgisayar aritmetiğinin temelidir
- boolean değerler: True, False
- BÜYÜK/küçük harf ayrımına dikkat

```
1 >>> type(True)
2 <type 'bool'>
3 >>> type(true)
4 Traceback (most recent call last):
5   File "<stdin>", line 1, in <module>
6   NameError: name 'true' is not defined
```

boolean deyimi

→ sonucu boolean değer olan deyimler

```
1  >>> x, y = 5, 6
2  >>> x == y    # esit mi?
3  False
4  >>> x == x
5  True
6  >>> x != y    # esit degil mi?
7  True
8  >>> x > y
9  False
10 >>> x < y
11 True
12 >>> x <= y
13 True
14 >>> x >= y
15 False
```

atama x karşılaştırma

- tek eşittir "atama"
- çift eşittir "karşılaştırma"

mantıksal işleçler

→ üç adettir: and, or, not

→ sırayla VE, VEYA, DEĞİL

→ Doğruluk tablosu, Logic Gates, De Morgan, Venn diagramları

```
1 >>> x, y = 5, 6
2 >>> x > 0
3 True
4 >>> x < 10
5 True
6 >>> x > 0 and x < 10
7 True
8 >>>
9 >>> x % 2 == 0 or x % 3 == 0
10 False
11 >>> x > y
12 False
13 >>> not(x > y)
14 True
```

koşullu yürütme

→ koşul cümleleri: ortalama notu 60'dan küçükse kaldı. Ama nasıl?

```
1  if ort < 60:  
2      print "KALDI"
```

→ koşul cümleleri if ile kurulur

→ satırın sonundaki (işlevdekine benzer) iki noktaya dikkat!

→ if'den sonra gelen boolean deyim **koşul** denilir: $ort < 60$

→ bu satırdan sonraki, girintili yazılanlar **gövde**

→ koşul doğruysa gövdedeki emirler yerine getirilir

→ koşul yanlışsa bir şey yapılmaz

if koşul yapısı

→ genel olarak

1 **if** KOSUL:

2 CUMLELER

→ if anahtar kelimesiyle başla

→ KOSUL ile devam et

→ bu ikisi başlık satırıdır

→ başlık satırını iki nokta - : ile bitir

→ takip eden girintili cümlelere **blok** adı verilir

→ ilk girintisiz cümle blok sonunu gösterir

→ bileşik cümlelerdeki cümle bloğuna cümlenin **gövdesi** denilir

→ gövdedeki cümleler koşul doğruysa yerine getirilir

→ if bileşik cümlesi en azından bir cümle içermelidir: pass kullanılabilir (boş cümle)

girintileme

→ C dilinde

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      int ort = 65;
6      if (a < 60)
7      {
8          printf("Maalesef kaldiniz!\n");
9          return 0;
10     }
11 }
```

girintileme

→ C dilinde

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      int ort = 65;
6      if (a < 60)
7      {
8          printf("Maalesef kaldınız!\n");
9          return 0;
10     }
11 }
```

→ karmaşıktı olsa geçerli

```
1  #include <stdio.h>
2  int main(){int a = 1;if (a == 1){printf("Merhaba Zalim Dünya!\n")}}
```

girintileme

→ Python'da yapmaya
çalışırsak

```
1  ort = 65
2  if ort < 60:
3      print "Maalesef kaldınız!"
```

girintileme

→ Python'da yapmaya çalışırsak

```
1 ort = 65
2 if ort < 60:
3     print "Maalesef kaldınız!"
```

→ böyle yazamazsınız, hata alırsınız

```
1 ort = 65
2 if ort < 60:
3     print "Maalesef kaldınız!"
```

→ evet python girintileme temelli bloklama-gövde yapısı kullanır

alternatif yürütme

→ koşul yanlışsa ne yapalım

```
1  if ortalama < 60:  
2      print "KALDI"  
3  else:  
4      print "GECTI"
```

alternatif yürütme

→ koşul yanlışsa ne yapalım

```
1 if ortalama < 60:  
2     print "KALDI"  
3 else:  
4     print "GECTI"
```

→ bu alternatiflere **dal** denilir

→ yürütme akışı farklı dallarla yoluna devam etmektedir

→ tek mi çift mi?

```
1 if x%2 == 0:  
2     print x, "cifttir"  
3 else:  
4     print x, "tektir"
```

işlev

→ tek çift kontrolünü parity testinde kullanalım

```
1 def print_parity(x):  
2     if x%2 == 0:  
3         print x, "cifttir"  
4     else:  
5         print x, "tektir"
```

→ test edelim

```
1 >>> print_parity(17)  
2 17 tektir  
3 >>> y = 41  
4 >>> print_parity(y+1)  
5 42 cifttir
```


parola kontrol

→ girilen parolayı sına

```
1 parola = "python"
2 girdi = raw_input("Lutfen parolanizi giriniz: ")
3
4 if girdi == parola:
5     print "Parola onaylandi!"
```

zincirleme koşul ifadeleri

- bazen ikiden fazla durum olabilir: koşul doğru x değil
- iki daldan fazlasına ihtiyaç duyarsak
- zincirleme koşul ifadelerine başvururuz

```
1  if x < y:
2      print "%s < %s" % (x, y)
3  elif x > y:
4      print "%s > %s" % (x, y)
5  else:
6      print "%s = %s" % (x, y)
```

- sıcaklık - hal bilgisi

```
1  def hal(t):
2      """\
3          t sıcaklık degerine (santigrat)
4
5          >>> hal(-5)
6              SIVI
7          >>> hal(5)
8              KATI
9          >>> hal(105)
10             GAZ
11      """
12
13     if t < 0:
14         print "SIVI"
15     elif t > 0 and t < 100:
16         print "KATI"
17     else:
18         print "GAZ"
```

gerçeksi bir uygulama

→ demo: d04_4islem.py dosyasını iyileştirelim

içice koşul deyimleri

→ koşul deyimleri içice olabilir

```
1  if x > 0:
2      print "Kuzey-",
3
4      if y > 0:
5          print "Dogu"
6      else:
7          print "Bati"
8  else:
9      print "Guney-",
10
11     if y > 0:
12         print "Dogu"
13     else:
14         print "Bati"
```

iç içe koşul deyimleri

→ aşağıdaki kodu tek bir cümleyle yazabiliriz

```
1  if 0 < x:  
2      if x < 10:  
3          print "x pozitif ve tek basamaklıdır."
```

→ nasıl?

iç içe koşul deyimleri

→ aşağıdaki kodu tek bir cümleyle yazabiliriz

```
1  if 0 < x:  
2      if x < 10:  
3          print "x pozitif ve tek basamaklıdır."
```

→ nasıl?

```
1  if 0 < x and x < 10:  
2      print "x pozitif ve tek basamaklıdır."
```

→ alternatif olarak

```
1  if 0 < x < 10:  
2      print "x pozitif ve tek basamaklıdır."
```

geri dönüş cümlesi

→ return anahtar kelimesi işlevin o andan sonrasını bırak, çık

```
1 def print_square_root(x):  
2     if x <= 0:  
3         print "Sadece pozitif sayılar lütfen."  
4         return  
5  
6     result = x**0.5  
7     print "x'in kare kökü", result
```

→ erken çıkma

→ uygun hata mesajı

→ return ile ilgili daha fazlası sonradan gelecek

klavye girdisi

- `raw_input`, `input`
- `raw_input`, dizgi döndürür
- `input`, `eval(raw_input(prompt))` yani `raw_input`'un hesaplanmış/değerlendirilmiş hali

```
1 >>> val = raw_input("aritmetik ifade girin: ")
2 aritmetik ifade girin: 3 + 4
3 >>> val
4 '3 + 4'
5 >>> val = input("aritmetik ifade girin: ")
6 aritmetik ifade girin: 3 + 4
7 >>> val
8 7
```

- `raw_input`, `3 + 4`'ü dizgi olarak aldı ve çıktı üretti: `'3 + 4'`
- `input`, `3 + 4` ifadesini hesapladı, sonucu aldı ve çıktı üretti: `7`

klavye girdisi

→ input ile dizgi girerken dikkatli olun

→ kabukta dizgi girme kuralları geçerli

```
1  >>> str = raw_input("dizgi girin: ")
2  dizgi girin: python programlama dili
3  >>> str
4  'python programlama dili'
5  >>> str = input("dizgi girin: ")
6  dizgi girin: python programlama dili
7  Traceback (most recent call last):
8     File "<stdin>", line 1, in <module>
9     File "<string>", line 1
10         python programlama dili
11             ^
12  SyntaxError: invalid syntax
13  >>> str = input("dizgi girin: ")
14  dizgi girin: "python programlama dili"
15  >>> str
16  'python programlama dili'
```

kompozisyon

→ işlem, girdi, kontrol, in anahtar kelimesi

```
1 def ask_ok(prompt):  
2     ok = raw_input(prompt)  
3     if ok in ('y', 'ye', 'yes'):  
4         print 'YES'  
5     if ok in ('n', 'no', 'nop', 'nope'):  
6         print 'NO'
```

→ prompt biçiminde değişken kullanabiliriz

→ koşul yapısı içerisinde in'i kullanabiliriz

→ in, değer ardışıklığının içerisinde var mı?

→ yukarıdaki işlevi çağırırken

```
1 ask_ok('Cikmak istediginizden emin misiniz?')
```

dizgiye dönüşüm

→ dizgiye dönüşüm: `str(ARGUMAN)`

```
1 >>> str(32)
2 '32'
3 >>> str(3.14)
4 '3.14'
5 >>> str(True)
6 'True'
```

→ 32 farklıdır '32'

→ dizgi mi? sayı mı?

tip dönüşümleri

→ tamsayıya dönüşüm: `int(ARGUMAN)`

→ dönüştürmeye çalış, başarısız olursan hata mesajı ver

```
1 >>> int("32")
2 32
3 >>> int("32", 16)
4 50
5 >>> int(str(32), 8)
6 26
7 >>> int("merhaba")
8 Traceback (most recent call last):
9   File "<stdin>", line 1, in <module>
10  ValueError: invalid literal for int() with base 10: 'merhaba'
11 >>> val = raw_input("Bir deger girin: ")
12 Bir deger girin: 34
13 >>> int(val)
14 34
15 >>> int("0x13", 16)
16 19
```

→ `raw_input`, dizgi döndürür

→ dizgi \implies *sayı dönüşümü için* : `int()`

→ gerçel \implies *tamsayı dönüşümü*

```
1 >>> int(34.4)
2 34
3 >>> int(34.999)
4 34
5 >>> int("34")
6 34
7 >>> int("34.4")
8 Traceback (most recent call last):
9   File "<stdin>", line 1, in <module>
10  ValueError: invalid literal for int() with base 10: '34.4'
```

→ kural: tamsayı kısmını al

→ dönüşümler

```
1  >>> float(32)
2  32.0
3  >>> float("3.141519")
4  3.141519000000000002
5  >>> int("3.141519")
6  Traceback (most recent call last):
7    File "<stdin>", line 1, in <module>
8  ValueError: invalid literal for int() with base 10: '3.141519'
```

boolean dönüşümü

→ mantıksala dönüşüm: `bool()`

```
1 >>> bool(1)
2 True
3 >>> bool(1.0)
4 True
5 >>> bool(0)
6 False
7 >>> bool(0.0)
8 False
9 >>> bool("merhaba")
10 True
11 >>> bool("")
12 False
```

→ kural: boş veya sıfır değerliler False'dur

kısaltmalar

→ ad için kullanıcı bir şeyle girmiş mi?

```
1 >>> ad = raw_input("Adinizi giriniz: ")
2 Adinizi giriniz:
3 >>> if ad == "":
4     ...     print "adi girmeden devam edemezsiniz"
5     ...
6 adi girmeden devam edemezsiniz
```

→ önce yardımcı bilgi: >>> bool(ad), eğer ad boşsa False üretir

→ buradaki if ad == "": kısmını artık kısaltabiliriz

→ önce böyle >>> if bool(ad):

→ sonra şöyle >>> if ad:

hata ayıklama

→ bir hata meydana geldiğinde bir çok bilgi sunar

→ en faydalı olanları

1. hatanın türü
2. nerede olduğu

→ Syntax error, bulması kolaydır

```
1 >>> x = 5
2 >>> y = 6
3     File "<stdin>", line 1
4     y = 6
5     ^
6     IndentationError: unexpected indent
```

→ genel olarak hatalar belirtilen kodun/satırın öncesindedir

çalışma zamanı hatası

→ amaç SNR'yi hesaplamak

```
1  # d04_debug.py
2
3  import math
4  signal_power = 9
5  noise_power  = 10
6  ratio = signal_power / noise_power
7  decibels = 10 * math.log10(ratio)
8  print decibels
```

→ çalıştırıldığında

```
1  $ python d04_debug.py
2  Traceback (most recent call last):
3    File "d04_debug.py", line 7, in <module>
4    decibels = 10 * math.log10(ratio)
5  ValueError: math domain error
```

→ satır7'de nedir acaba?

çözüm

d04_debug2.py dosyası

GASP

- Gasp: Graphics API for Students of Python
- Python için Grafik Uygulama Geliştirme Arayüzü
- önce kur \$ sudo apt-get install python-gasp
- kodla

```
1  >>> from gasp import *
2  >>> begin_graphics()
3  >>> Circle((200, 200), 60)
4  Circle instance at (200, 200) with radius 60
5  >>> Line((100, 400), (580, 200))
6  Line instance from ( 1 0 0 , 4 0 0 ) to ( 5 9 0 , 
7  >>> Box((400, 350), 120, 100)
8  Box instance at (400, 350) with width 120 and height 100
9  >>> end_graphics()
```

- GASP'ı bilgisayar programlama kavramlarını görselleştirmek ve öğrenirken eğlenmek için kullanacağız.

sıra sizde

- Fermat's Last Theorem: $a^n + b^n = c^n$
- d04_fermat.py
- d04_istriangle.py
- d04_html.py
- kur bilgisi